

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KBS/D1YY	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Současné dějiny Blízkého východu 1		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	26.05.2024 04:00

Pracoviště / Zkratka	KBS / D1YY			Akademický rok	2023/2024
Název	Současné dějiny Blízkého východu 1			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ne, 4 Kred.			Forma zakončení	Ústní
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Letní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	0				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	KBS/D1Y				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je v širších souvislostech pojednat dějiny zemí Blízkého východu a severní Afriky od II. světové války s důrazem na vývoj v 21. století. První část kurzu se věnuje vybraným významným regionálním jevům či trendům v souvislosti s problematikou kolonialismu/post-kolonialismu a izraelsko-palestinského/arabského konfliktu a nabízí studentům teoretický rámec pro jejich výklad. V druhé části kurzu budou podrobně pojednány dějiny vybraných zemí regionu. Zbývajícím zemím je věnován navazující kurz Současné dějiny Blízkého východu 2. Předmět je určen pro studenty navazujícího magisterského oboru.

Požadavky na studenta

samostudium literatury, referát

Obsah

1. Kolonialismus a post-kolonialismus na Blízkém východě a v severní Africe 1
2. Kolonialismus a post-kolonialismus na Blízkém východě a v severní Africe 2
3. Dějiny a teorie sionismu
4. Izraelsko-palestinský konflikt
5. Současné dějiny Izraele
6. Současné dějiny Turecka
7. Současné dějiny Sýrie
8. Současné dějiny Egypta
9. Současné dějiny Libye
10. Současné dějiny Tuniska
11. Současné dějiny Alžírsko
12. Současné dějiny Maroka

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. PhDr. Jan Záhořík, Ph.D.
- **Přednášející:** Mgr. Jan Pěchota (20%), Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D. (20%), Doc. PhDr. Jan Záhořík, Ph.D. (60%)
- **Vede seminář:** Mgr. Jan Pěchota (20%), Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D. (20%), Doc. PhDr. Jan Záhořík, Ph.D. (60%)

Literatura

- **Základní:** Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí : dynamika přeměn v muslimském sousedství Evropy*. Praha : Vyšehrad, 1999. ISBN 80-7021-298-5.
- **Základní:** Lewis, Bernard. *Dějiny Blízkého východu*. Praha : Lidové noviny, 1997. ISBN 80-7106-191-3.
- **Základní:** Schulze, Reinhard. *Dějiny islámského světa ve 20. století*. Brno : Atlantis, 2007. ISBN 978-80-7108-284-2.
- **Základní:** Gombár, Eduard. *Dramatický půlměsíc : Sýrie, Libye a Irán v procesu transformace*. Praha : Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0370-5.
- **Základní:** Čejka, Marek. *Izrael a Palestina : minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. Brno : Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7.
- **Doporučená:** Kropáček, L. *Islámský fundamentalismus*. Praha, Vyšehrad, 1996.

Časová náročnost

Prezenční forma studia

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	39
Příprava prezentace (referátu) [3-8]	10
Příprava na zkoušku [10-60]	55
Celkem:	104

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,
 Demonstrace dovedností (praktická činnost),
 Individuální prezentace,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Demonstrace dovedností (praktická činnost),
 Ústní zkouška,

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,
 Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

- identifikovat a vysvětlit důležité události, procesy a trendy v dějinách Blízkého východu a severní Afriky od starověku do 21. století
- charakterizovat tři nejdůležitější monoteismy
- určit a charakterizovat důležité postavy islámského myšlení do 21. století
- určit související odbornou literaturu

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

- definovat a interpretovat všechny podstatné pojmy související s náboženstvím islámu
- vystihnout podstatné vývojové trendy v islámských dějinách
- pracovat samostatně s odbornou literaturou
- čerpat informace ze současných informačních zdrojů, orientovat se v dostupné odborné literatuře a kriticky ji hodnotit a využívat
- využívat efektivně moderní informační technologie
- používat anglický jazyk slovem i písmem

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

mgr. studium: samostatně získávají další odborné znalosti, dovednosti a způsobilosti na základě především praktické zkušenosti a jejího vyhodnocení, ale také samostatným studiem teoretických poznatků oboru.,

mgr. studium: používají své odborné znalosti, odborné dovednosti a obecné způsobilosti alespoň v jednom cizím jazyce,

Vyučovací metody**Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:**

- Přednáška založená na výkladu,
- Přednáška s diskusí,
- Přednáška s analýzou videozáznamu,
- Diskuse,
- Výuka podporovaná multimédií,
- Prezentace práce studentů,
- Individuální konzultace,
- Skupinová konzultace,
- Demonstrace dovedností,
- Samostudium,
- Samostatná práce studentů,
- Analyticko-kritická práce s textem,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

- Prezentace práce studentů,
- Analyticko-kritická práce s textem,

Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:

- Přednáška s diskusí,
- Analyticko-kritická práce s textem,
- Demonstrace dovedností,
- Prezentace práce studentů,

Výsledky učení**Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:**

- vysvětlit specifické historické epochy a rozeznávat příčiny a důsledky kolonialismu v historickém kontextu a širší společenskovední perspektivě
- určit a vysvětlit podstatné procesy související se vztahem především islámu a fungování blízkovýchodních společností
- vyjmenovat v tomto rámci důležité postavy, hnutí, události, koncepty a podobně a charakterizovat jejich význam
- vyjmenovat a charakterizovat důležitá související odborná díla a především prameny
- vyložit dějiny dotčených zemí arabského východu a severní Afriky s hlavním důrazem na 21. století - identifikovat specifika jednotlivých zemí, jejich pozici v regionu i v širších mezinárodních vztazích
- určit a vysvětlit metody či přístupy ke zkoumání současných blízkovýchodních společností

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

- diskutovat fundovaně o nejnovějších dějinách Blízkého východu a severní Afriky, pro své názory či závěry nacházet oporu v kriticky a analyticky využitých odborných zdrojích a pramenech
- vystihnout, vysvětlit a problematizovat zjištění o historických trendech, transformačních procesech v blízkovýchodních

společnostech po II. světové válce až do současnosti

- vysvětlit a používat konkrétní teoretické rámce pro výklad současných blízkovýchodních společenských jevů
- rozebírat fundovaně jednotlivé probrané diskurzy
- analyzovat a kriticky používat související prameny a odbornou literaturu
- argumentovat samostatně podloženě v diskusi o dotčených tématech
- porovnávat užitečnost či adekvátnost různých teoretických přístupů

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

mgr. studium: plánují, podporují a řídí s využitím teoretických poznatků oboru získávání dalších odborných znalostí, dovedností a způsobilostí ostatních členů týmu,

mgr. studium: dle vyvíjejících se souvislostí a dostupných zdrojů vymezí zadání pro odborné činnosti, koordinují je a nesou konečnou odpovědnost za jejich výsledky,

Předmět je zařazen do studijních programů: